

mocné ustanovení druhého odstavce § 157 tr. zák., jež je jen výronem trestně politických úvah, nezavdává příčiny, by otázka spolupachatelství a spoluviny byla u zločinu těžkého poškození na těle posuzována jinak než u ostatních deliktů. Ustanovení druhého odstavce § 157 tr. zák. nepředpokládá společný zlý úmysl pachatelů. Byl-li útok, jak tomu bylo podle skutkových zjištění v souzeném případě — rozsudek zjišťuje, že obžalovaní jednali vědomě ve společném úmyslu nepřátelském —, projevem společné vůle, jež došla uskutečnění ve vědomě společném spolupůsobení obou obžalovaných jednajících ve stejném úmyslu, je čin jednoho každého z útočníků výsledkem společné vůle všech útočníků, takže dlužno všechny útočníky jako spolupachatele činiti zodpovědnými za společně obmyšlené způsobení zla. Skutečnost, že není dokázáno, který ze spolupachatelů poškozenému těžké ublížení způsobil, nemůže tudíž na zodpovědnosti všech spolupachatelů za toto ublížení nic měniti (rozh. čís. 3659 víd. sb.). Ježto obžalovaní byli podle skutkových zjištění rozsudku spolupachateli činu, jenž záležel v tom, že obžalovaní jednali proti Františku Z-ovi ne sice v úmyslu, by ho usmrtili, avšak přece v jiném úmyslu nepřátelském takovým způsobem, že z toho vzešlo Františku Z-ovi těžké ublížení, spojené s přerušením zdraví v trvání alespoň 30 dní, byl čin obžalovaných, tedy také čin stěžovatelův, právem podřaděn pod ustanovení §§ 152, 155 b) tr. zák.

Čís. 3108.

Znalecký svědek liší se od jiného svědka jen tím, že vypovídá o postřezích skutkových okolností, k jichž postřehnutí jest třeba zvláštních odborných vědomostí a zkušeností; i předmětem svědeckých výsledků znaleckých svědků jsou výhradně smyslové postřehy o skutečnostech v minulosti se udávších, nikoliv úsudky.

Procesní strany nemají nároku na to, by byla jako znalec slyšena určitá osoba jimi pojmenovaná, nýbrž volba znalců přísluší soudu (§ 119 tr. ř.).

Přezkoumání duševního stavu obviněného jest zaříditi jen za předpokladů § 134 tr. ř., t. j. jen tehdy, když vyšly najevo určité objektivní skutečnosti, které jsou příznakem duševní poruchy vylučující přičetnost obviněného (zbavující ho trvale nebo přechodně užívání rozumu) a vzbuzují proto v průvodním materiálu založené pochybnosti o přičetnosti obviněného.

Výrok o ztrátě práva volebního nemůže odvolání s úspěchem napadati, když porotci vyslovili, že se obžalovaný dopustil činu z pohnutek nízkých a nečestných.

(Rozh. ze dne 6. března 1928, Zm II 36/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost manželů Rudolfa a Marie V-ových jménem nezletilého obžalovaného Rudolfa V-a proti rozsudku krajského jako porotního soudu v Mor. Ostravě ze dne 7. prosince 1927, pokud jím byl obžalovaný

uznán vinným zločinem nedokonané vraždy zjednané a úkladné podle §§ 8, 134, 135 čís. 1 a 3 tr. zák., jakož i přestupky podle § 431 tr. zák. a podle §§ 2,32,36 zbroj. pat., a zamítl v zasedání neveřejném odvolání, jež z uvedeného rozsudku podali manželé Rudolf a Marie V-ovi jménem nezletilého obžalovaného Rudolfa V-a co do výroku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných a že nastává ztráta práva volebního.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku prvé stolice zmatečnost jediné podle § 344 čís. 5 tr. ř. a precisuje výtku prvními odstavci v ten smysl, že nebyl připuštěn důkaz, který obžalovaní nabízeli tím, že obhájce upozornil ihned za hlavního přelíčení na duševní méněcennost »svého klienta« a žádal, by byl jeho duševní stav zjištěn a o tom slyšen Dr. K. v T., který léčil Jana V-a a proto mohl podati úsudek i o duševním stavu Rudolfa V-a. Důvodnost výtky neúplnosti řízení, na kterou se stížnost omezuje, předpokládá, že bylo vytýkané neúplnosti bez úspěchu čeleno již při hlavním přelíčení návrhem strany, již — pokud se týče v jejíž prospěch (§ 282 druhá věta, § 346 tr. ř.) — je stížnost podána. Obžalovaným Rudolfem V-em, přesněji jeho obhájcem byl při hlavním přelíčení učiněn jediný návrh, by byl lékař Dr. K., který léčil Rudolfa V-a, slyšen o tom, že Rudolf V. není normální, že je dědičně zatížen, poněvadž jeho otec před jeho narozením silně pil. Netřeba zdůrazniti, že průvodní věta uplatňovala jen povšechně duševní abnormalitu, nikoliv zbavení užívání rozumu, takže nepoukazovala k vyvíňujícím důvodům § 2 písm. a), b) tr. zák., nýbrž jen k polehčující okolnosti § 46 písm. a) tr. zák., a že po celou dobu průvodního řízení (včetně výsledku obžalovaných) nebylo tvrzeno, že Drem. K-em byl léčen i Rudolf V.; i stížnost mluví jen o léčení jím Jana V-a. Průvodní návrh byl i jinak pochyben. Stížnost uvádí, že Dr. K. měl býti slyšen jako svědek a že měl podati úsudek o duševním stavu Rudolfa V-a; v návrhu samotném pak není zmínky o (určitých) skutkových okolnostech, jež by byl Dr. K. poznal při příležitosti naznačené návrhem. Předmětem svědeckých výsledků však jsou výhradně smyslové postřehy o skutečnostech v minulosti se udávších, nikoliv úsudky. To platí též ohledně svědků znaleckých, kteří se liší od jinakých svědků jen tím, že vypovídají o postřezích skutkových okolností, k jichž postřehnutí jest třeba zvláštních odborných vědomostí a zkušeností. Podle obsahu průvodní věty směřoval tedy návrh k tomu, by byl Dr. K. slyšen jako znalec, třebaže by byl svůj úsudek opřel o postřehy a poznatky již v minulosti jím učiněné. Nároku, by byla jako znalec slyšena určitá osoba jimi pojmenovaná, procesní strany však nemají. Volba znalců přísluší naopak soudu (§ 119 tr. ř.) a o duševním stavu mají býti slyšeni vždycky znalci dva (§ 134 tr. ř.). Nehledíc k tomu jest přezkoumání duševního stavu obviněného zaříditi jen za předpokladů § 134 tr. ř., to jest podle výkladu tohoto ustanovení, který se v judikatuře zrušovacího soudu ustálil, jen tehdy, když vyšly najevo určité subjektivní skutečnosti, které jsou příznakem duševní poruchy vylučující přičetnost obviněného (zbavující ho trvale nebo přechodně užívání rozumu) a vzbuzují proto v průvodním materiálu za-

ložené pochybnosti o přičetnosti obviněného (srovnej obzvláště rozh. č. 2674 sb. n. s.). Tvzení Rudolfa V-a — ostatně otcem popřené —, že otec se často opíjí, a další tvzení, že se u jeho bratra objevily známky poruch nervové soustavy a smyslů, poukazovala nanejvýš k možnosti, že jest u Rudolfa V-a latentní zárodek duševní choroby, čili náchylnost k duševnímu onemocnění; příznakem duševní nemoci však dědičné zatížení samo o sobě není. Příznakem stavů § 2 písm. a) a b) tr. zák. předpokládaných, neschopnosti, poznati protiprávnost zamýšleného skutku a řídití svou vůli podle správného rozpoznání, nebo příznakem zrušení (zkalení) vědomí § 2 písm. c) tr. zák. předpokládaného nejsou ani okolnosti, jež naznačil Rudolf V. větami, že se častěji na různé věci nepamatuje, když se ho více lidí na to táže, a že neměl v době činu zdravé smysly, protože byl trochu opilý; nejsou jím obzvláště, protože vypravování Rudolfa V-a o tom, z jakých pohnutek se k činu rozhodl, jak jej prováděl a zejména že a proč při první návštěvě příbytku B-ových od svého úmyslu upustil, nezůstává pochybností o tom, že v době provádění činu nebyly jeho vědomí a soudnost zkaleny ani vůle podlomena. Tvzení stížnosti, že tu nebylo pohnutky k souzenému jednání a že četník (četnický strážmistr T.) udal, že Rudolf V. mluvil pořád dokola, jsou v rozporu se záznamy a výpovědích V-ových a Tových. Rudolf V. sám se nikdy nehájil poukazem na duševní nenormálnost nebo dokonce poruchu; udal o svém zdraví jen, že trpí tuberkulosou plic, jinak však žádné nemoci neprodělal, a že v době souzeného skutku byl trochu opilý. Ani jinak nevyšly průvodním řízením najevo poukazy na vady nebo poruchy Rudolfa V-a v oblasti vědomí, soudnosti nebo vůle; naopak uvádějí školní zprávy, že duševní uzpůsobení (nadání), t. j. jeho duševní stav byl normální. Návrh, jež uplatňovati je stížnost, podaná ve prospěch Rudolfa V-a, oprávněna, nehodil se tak, jak byl učiněn, k tomu, by byl podnětem a podkladem provedení dalšího průvodu, zejména ne znaleckého přezkoumání duševního stavu, protože tu nebyly předpoklady pro takový úkon § 134 tr. ř. stanovené. Zamítnutí návrhu neporušilo žádný předpis trestního řádu a žádnou zásadu trestního řízení zabezpečujícího obhajobu. Proto bylo stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

Čís. 3109.

Tisková novela (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.).

Zákon nezměnil předpisy XVI. hlavy trestního řádu o vydání v obžalovanost, podle nichž je úkonem bezprostředně po podání obžaloby následujícím doručení obžaloby obviněnému.

Obžalobce není povinen použiti prostředku ku zjištění původce; veřejný obžalobce není povinen ani ke smírnému jednání, nežádal-li o ně obviněný; smírné jednání bez návrhu (obligatorně) jest předsevzítí jen v případech soukromého návrhu na stíhání nebo soukromé obžaloby.

Doručení obžaloby bez předsevzetí procesních úkonů podle § 8 odst. první a druhý zák. čís. 124/24 sb. z. a n. (jmenování původce a zavedení smírného jednání) není zmatečným.

(Rozh. ze dne 8. března 1928, Zm II 31/28.)